

As217

KIRJALLISUUS, KANSALLISET JUHLAPÄIVÄT JA TAPAKULTTUURI

Osa 1

Aikuisten perusopetus

Tekijä: Réka Aarnos

(**Kuvat:** Unsplash, Papunet, Wikikirjasto, Finna, Shutterstock, Pixabay)

Passiivi

Passiivin käyttö

- en tiedä kuka tekee
- ei ole tärkeää, kuka tekee
- kaikki tekevät
- ehdotus, kehotus
- *me*-persoona puhekielessä

Ovi **avataan** kello 8.

Koulu **siivotaan** joka ilta.

Suomessa **juodaan** paljon kahvia.

Mennäänkö kävelylle?

Me asutaan Espoossa.

Suomen passiivin muodostaminen

Verbityyppi 1

minä muoto + -taan/-tään

---

minä puhun
puhu-

+ -taan

PUHUTAAN

Verbityyppi 1

minä muoto + -taan/-tään

---

minä lue**n**
lue-

+ -taan

LUETAAN

Verbityyppi 1

(heikon vartalon lopussa -A tai -Ä)

minä muoto + -taan/-tään

---

minä ymmärrä**n**

ymmärrä- (~~-ä~~ → -e) + -tään

YMMÄRR**E**TÄÄN

Verbityyppi 1

(heikon vartalon lopussa –A tai –Ä)

minä muoto + -taan/-tään

---

minä otan

ota-

(-a → -e)

+ -taan

OTETAAN

Verbityyppi 2,3,4,5,6

PERUSmuoto

+ -an/-än

---

juoda

+ -an

JUODAA**AN**

kävellä

+ -än

KÄVELLÄ**ÄN**

avata

+ -an

AVATA**AN**

valita

+ -an

VALITA**AN**

Kielteinen passiivi

- puhuta | **an**   ei puhuta
- lueta | **an**   ei lueta
- ymmärretä | **än**   ei ymmärretä
- juoda | **an**   ei juoda
- kävellä | **än**   ei kävellä
- avata | **an**   ei avata
- valita | **an**   ei valita

Vuodenkierto,
kalenteri ja juhlat

Vuodenkierto

1 vuosi

Vuosi

4 vuodenaikaa

Talvi

Kevät

Kesä

Syksy

12 kuukautta

Joulukuu

Tammikuu

Helmikuu

Maaliskuu

Huhtikuu

Toukokuu

Kesäkuu

Heinäkuu

Elokuu

Syyskuu

Lokakuu

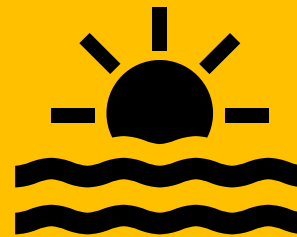
Marraskuu

TALVI

KEVÄT

KESÄ

SYKSY

joulukuu
tammikuu
helmikuu

maaliskuu
huhtikuu
toukokuu

kesäkuu
heinäkuu
elokuu

syyskuu
lokakuu
marraskuu

Vuodenkierto

1 kuukausi

Tammikuu 2020

n. 4 viikkoa

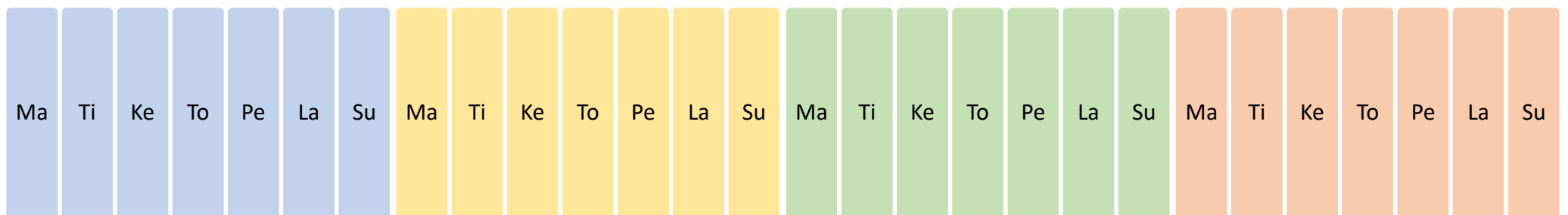
Viikko 1

Viikko 2

Viikko 3

Viikko 4

n. 28 – 31
päivää

Vuodenkierto numeroina

- **1 vuodessa on**
  - 4 vuodenaikaa
  - 12 kuukautta
  - 52 viikkoa
  - 365 päivää
- **1 kuukaudessa on**
  - noin 4 viikkoa
  - noin 28 – 31 päivää
- **1 viikossa on**
  - 7 päivää
  - joista 5 on työpäiviä

- **1 päivässä on**
  - 24 tuntia
- **1 tunnissa on**
  - 60 minuuttia
- **1 minuutissa on**
  - 60 sekuntia

TALVI

KEVÄT

KESÄ

SYKSY

joulu

pääsiäinen

juhannus

pyhäinpäivä

Ihmisen elämä ja vuodenvuoro

- **Kalenteri** on tärkeä, koska muuten ei muista, mitä pitää tehdä ja milloin. Lapset opettelevat käyttämään kalenteria koulussa.
- Kalenterissa on vuoden kaikki päivät.
- Päivän kohdalle kirjoitetaan, mitä silloin pitää tehdä.
- Kalenterissa on valmiiksi kaikki juhlapäivät, esim. joulu
- Syntymäpäivät kirjoitetaan kalenteriin itse.

Kalenterivuosi ja kouluvuosi

- **Kalenterivuosi** alkaa aina uutenavuotena, eli 1. tammikuuta ja loppuu uuden vuoden aattona, eli 31.12.
- **Kouluvuosi** eli **lukuvuosi** alkaa Suomessa elokuussa (noin elokuun 15. päivä) ja loppuu seuraavan vuoden toukokuun viimeisenä päivänä tai kesäkuun alussa.
- Lukuvuodessa on kaksi lukukautta: **syyslukukausi** ja **kevätlukukausi**.
- **Syyslukukausi** on elokuu, syyskuu, lokakuu, marraskuu ja joulukuu
- **Kevätlukukausi** on tammikuu, helmikuu, maaliskuu, huhtikuu ja toukokuu.

VUOSIKALENTERI 2020

TAMMIKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

HELMIKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

MAALISKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

HUHTIKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

TOUKOKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

KESÄKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

HEINÄKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ELOKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

SYYSKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

LOKAKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

MARRASKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

JOULUKUU						
ma	ti	ke	to	pe	la	su
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Liputuspäivät Suomessa

Liputuspäivät

- Yksi tapa viettää juhlaa on **nostaa lippu salkoon.**
- Suomessa lippu on **juhlallinen asia**
- Suomessa liputetaan monena päivänä vuodessa
- Kerrostaloissa huoltoyhtiö hoitaa liputuksen, omakotitalossa pitää liputtaa itse.
- Virallisia liputuspäiviä on 7
- Lisäksi on muita liputuspäiviä, silloin voi liputtaa, mutta ei ole pakko
- Myös vaalipäivät, uuden presidentin ensimmäinen työpäivä ja esim. presidentin tai muun tärkeän ihmisen hautajaiset ovat liputuspäiviä

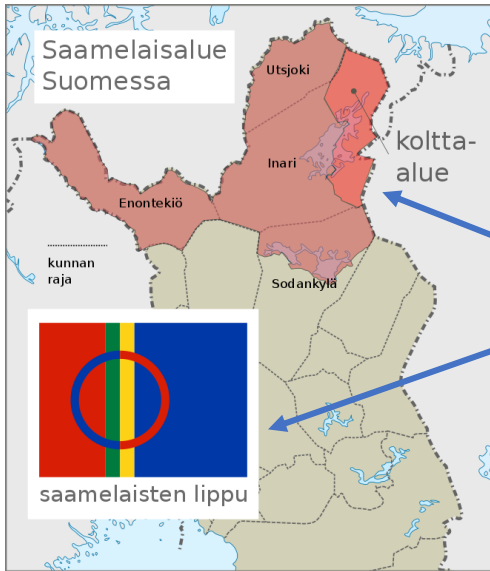

Liputus

- Liputus alkaa yleensä kello 8 aamulla
- Liputus loppuu yleensä kello 16 tai silloin kun aurinko laskee
- Kesällä liputus loppuu kello 21
- **Juhannus** on ehkä Suomen tärkein juhla ja silloin liputus alkaa jo **juhannusaattona**, eli vuonna 2021 perjantaina 25.6. kello 18 ja loppuu juhannuspäivänä, eli lauantaina 26.6. kello 21
- **AATTO** tarkoittaa juhlapäivää edeltävää päivää. Jos joulupäivä on 25. joulukuuta, jouluaatto on 24.12.

Suomen liput

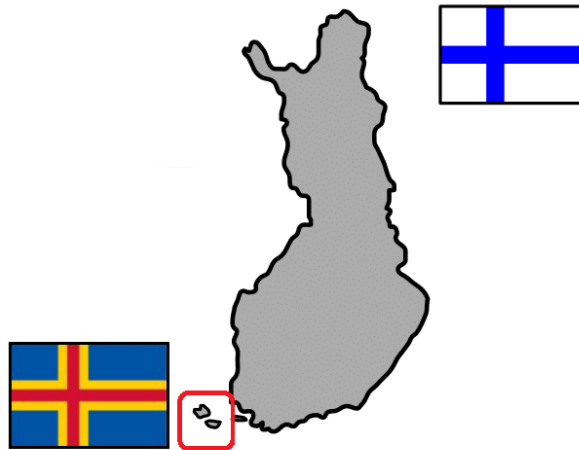
Saamelaisalue ja Saamen lippu

Suomessa on Suomen siniristilipun lisäksi on kaksi muuta virallista lippua: Ahvenanmaan lippu ja Saamen lippu

Saamelaisilla on 12 omaa liputuspäivää, jolloin he saavat liputtaa omalla lipullaan

Ahvenanmaalla on 3 omaa liputuspäivää

Ahvenanmaa ja Ahvenanmaan lippu

Runebergin patsas
Helsingissä Esplanadin
puistossa

J.L. Runebergin patsas Esplanadin puistossa
FINNA

J.L. Runeberg
FINNA / Svenska litteratursällskapet i Finland

Runebergin torttuja

Runebergin päivä 5.2. 🇫🇮

- **Johan Ludvig Runeberg** oli suomalainen **runoilija**
- Hän eli 1807 – 1877
- Hän on Suomen **kansallisrunoilija**
- Runeberg kirjoitti Maamme-laulun, eli Suomen **kansallislaulun** sanat

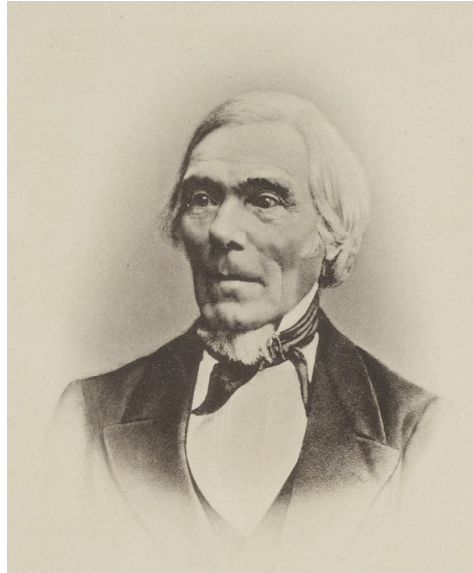
*Oi maamme Suomi, synnyinmaa
Soi sana kultainen*

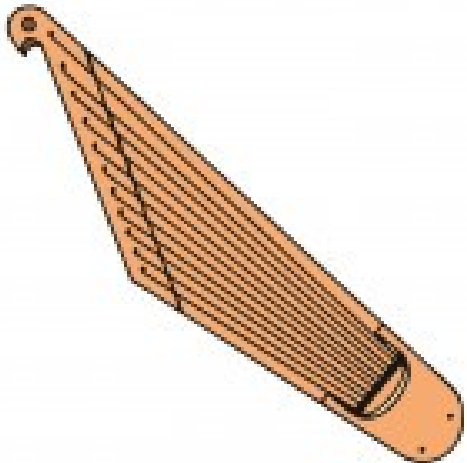
Anders Ekman: Väinämöinen. Kansallisgalleria. FINNA.

Väinämöinen,
Kalevalan päähenkilö

Elias Lönnrot. Museovirasto. FINNA.

Elias Lönnrot

Kantele

Kalevalan päivä, suomalaisen kulttuurin päivä 28.2. 🇫🇮

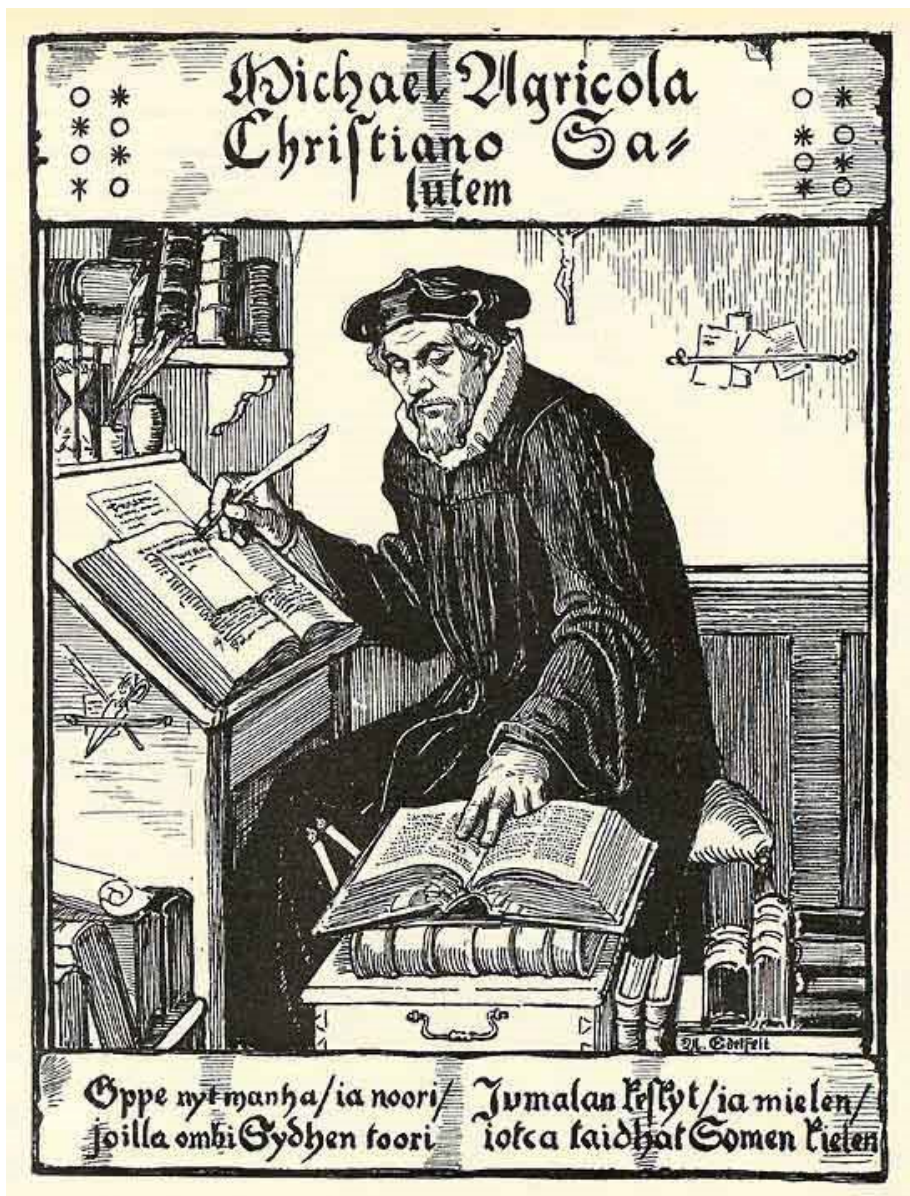
- Kalevala on Suomen **kansalliseepos**, eepos on pitkä runo, tarina kansan syntymisestä
- **Elias Lönnrot** kokosi Kalevalan
- Kalevalan runoja oli tapana laulaa, **laulua** säestettiin **kanteleella**

Minna Canth. Kansan Arkisto. FINNA.

Minna Canthin päivä, tasa-arvon päivä 19.3. 🇫🇮

- Minna Canth oli suomalainen toimittaja ja **kirjailija**, hän eli 1844 – 1897
- Hän halusi, että myös **naiset voivat käydä kouluja** ja tehdä mitä tahansa työtä ja saada palkkaa
- Hän halusi **tasa-arvoa** miesten ja naisten välille

Mikael Agricolan päivä, suomen kielen päivä

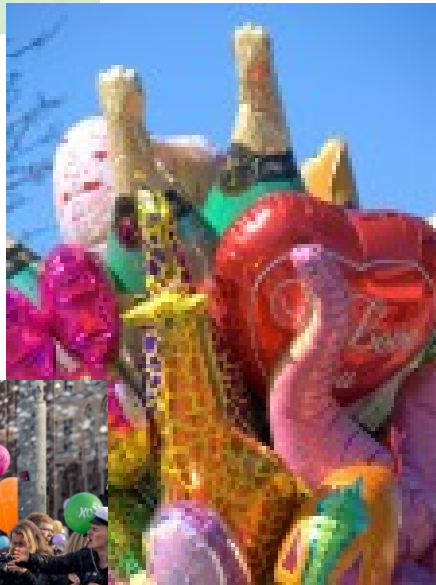
9.4.

- Mikael Agricola eli 1500-luvulla Turussa
- Hän oli opettaja ja **pappi**
- Agricola käänsi kristittyjen pyhän kirjan, eli **Raamatun** suomeksi
- Hän oli ensimmäinen ihminen, joka kirjoitti suomen kielellä. Siksi hän on **suomen kielen isä**.

Vappuna juodaan simaa ja syödään munkkeja

Lapsille ostetaan ilmapalloja

Ylioppilaat menevät piknikille ylioppilaslakit päässä

Vappu, suomalaisen työn päivä 1.5. 🇫🇮

- Vappu on **kansainvälinen** työn juhlapäivä
- Vappuna mennään **piknikille**, eli syödään ja juodaan ulkona, esimerkiksi puistoissa
- Vappu on opiskelijoiden juhla, monella ihmisellä on valkoinen **ylioppilaslakki** päässä
- Vappu on **iloinen**, kevään juhla

Äitienpäivä, toukokuun toinen sunnuntai 🇫🇮

- Äitienpäivä ei ole aina sama päivä, mutta se on aina toukokuun toinen sunnuntai
- Vuonna 2021 äitienpäivä on 9.5.
- Äitienpäivänä äidit saavat **kukkia**, **lapset piirtävät** ja askartelevat äidille kortteja
- Perheissä syödään kakkua, ehkä **mennään ravintolaan** syömään

Juhannus, Suomen lipun päivä

kesäkuun 20. ja 26. päivien välisenä lauantaina

- Juhannus on **keskikesän juhla**, ehkä Suomen tärkein juhla
- Juhannus ei ole aina samana päivänä, mutta se on aina **kesäkuun lopussa**, lauantaina
- Vuonna 2021 juhannus on 26.6.
- Juhannuksena suomalaiset tykkäävät mennä maalle, **mökille** ja olla luonnossa
- Juhannuksena poltetaan monella paikkakunnalla **kokkoja**

Kokko

Kesämökki

Juhannusruusu

enchanted_fairy / Shutterstock.com

Muumeja

Tove Jansson

Kuvaaja: Markku Lepola, Museovirasto. FINNA.

Tove Janssonin päivä, suomalaisen taiteen päivä 9.8. 🇫🇮

- Tove Jansson oli suomalainen **kirjailija ja kuvittaja**
- Hän oli **ruotsinkielinen** ja kirjoitti vain ruotsiksi
- Hän eli 1914 – 2001
- Hänen tärkeimmät teokset kertovat muumeista
- **Muumit** eivät ole ihmisiä, eivätkä eläimiä. He ovat todella ystävällisiä ja heillä on hyvä elämä Muumilaaksossa.
- Muumikirjoja on käännetty yli 20 kielelle

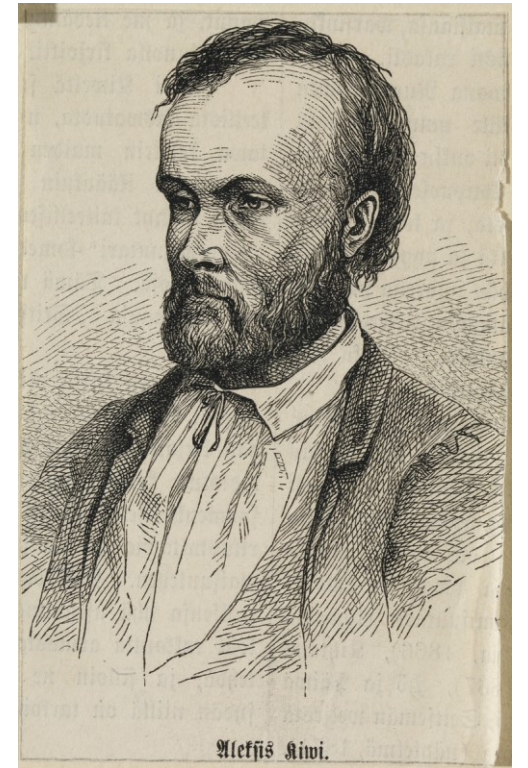
Aleksis Kiven patsas Helsingissä. Sotamuseo. FINNA

Aleksis Kiven
patsas
Rautatientorilla

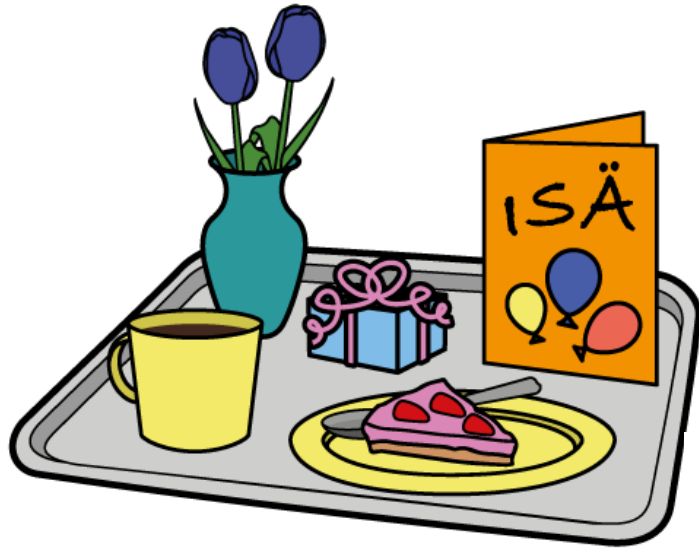
Aleksis Kiven päivä, suomalaisen kirjallisuuden päivä 10.10. 🇫🇮

- Aleksis Kivi oli suomalainen **kirjailija**
- Hän eli 1834 – 1872 ja kirjoitti suomen kielellä
- Kiven tärkein kirja on **Seitsemän veljestä**. Kirja kertoo seitsemästä orvosta veljeksestä, joiden pitää mennä kouluun ja oppia kirjoittamaan ja lukemaan. Pojat eivät halua mennä ja he muuttavat metsään.

Aleksis Kivi

Albert Edelfelt: Aleksis Kivi, 1873. Museovirasto. FINNA

Isänpäivä, marraskuun toinen sunnuntai 🇫🇮

- Isänpäivä on aina marraskuun toinen sunnuntai, eli puoli vuotta äitienpäivän jälkeen
- Vuonna 2020 isänpäivä on 8.11.
- Isäpäivänä isät saavat **lapsilta kortteja** tai pieniä lahjoja
- Perheissä syödään kakkua, ehkä **mennään ravintolaan** syömään

Itsenäisyyspäivä

6.12. 🇫🇮

- Itsenäisyyspäivänä juhlitaan sitä, että Suomesta on tullut **itsenäinen tasavalta**
- Suomi itsenäistyi **6.12.1917**, eli se on nyt 102-vuotias valtio.
- Itsenäisyyspäivänä **presidentin linnassa** on suuri vastaanotto. Sinne kutsutaan paljon tärkeitä ihmisiä.
- **Linnan juhlat** näytetään televisiossa ja ihmiset katsovat sitä kotona.
- Tänä vuonna linnan juhlat järjestetään vain etänä koronavirusepidemian vuoksi.
- Ikkunoissa on **kaksi sinivalkoista kynttilää**.

Linnan juhlat

Jean Sibelius

Jean Sibeliuksen päivä, suomalaisen musiikin päivä 8.12. 🇫🇮

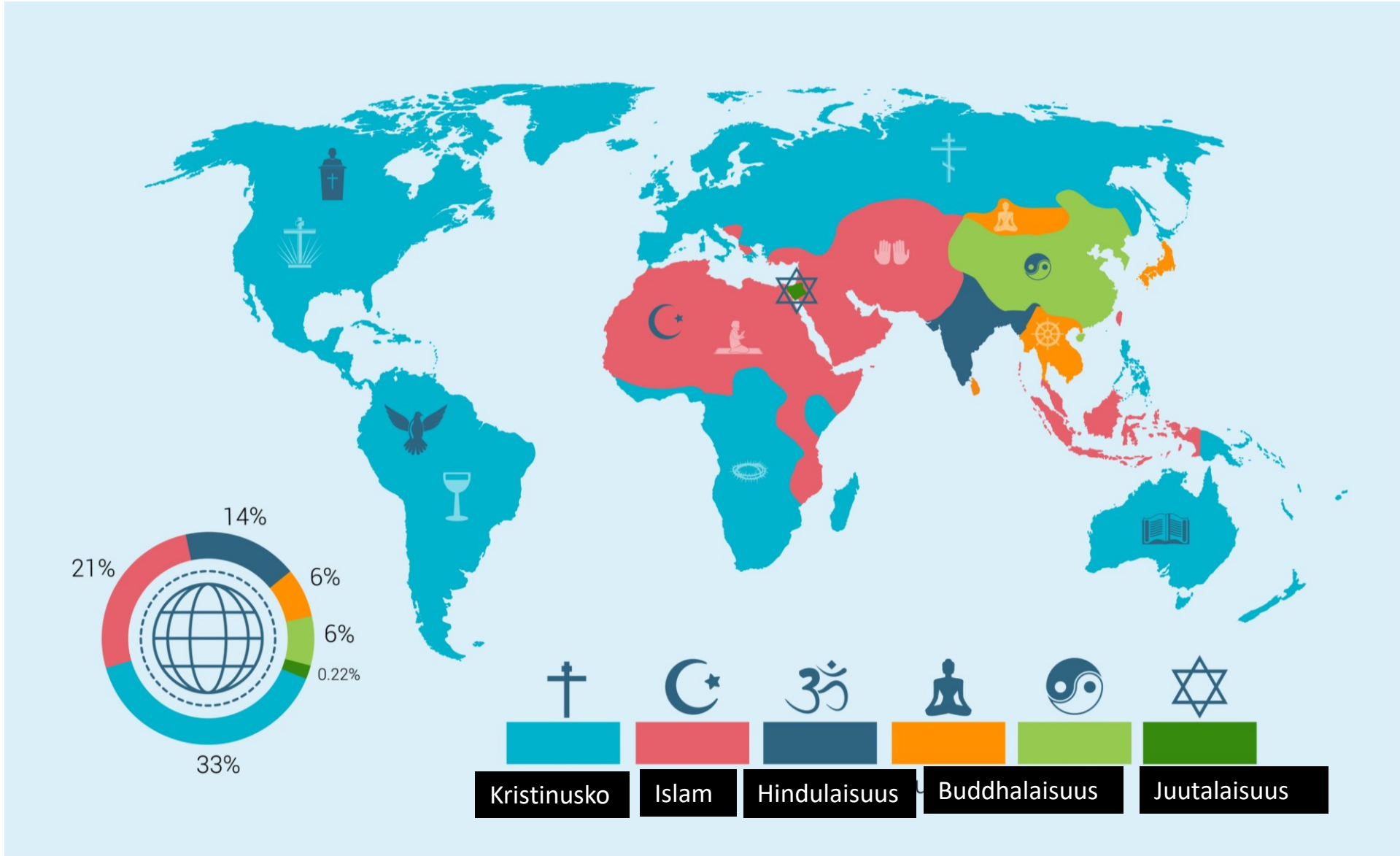

- Jean Sibelius oli suomalainen **säveltäjä**, eli kirjoitti musiikkia
- Hän eli 1865 – 1957
- Hän on hyvin **tunnettu** koko maailmassa
- Sibelius sävelsi esimerkiksi **Finlandia-hymnin**, joka on kansallislaulun lisäksi hyvin tärkeä laulu suomalaisille

Kristilliset juhlat Suomessa

Maailman uskonnot

USKONNOT SUOMESSA

- Luterilaiset 3 792 000
- Muslimit 70 000
- Ortodoksit 58 000
- Katolilaiset 14 000
- Juutalaiset 1 000

Uskontojen omia juhlia

- **KRISTILLISET JUHLAT**

- **Joulu**
Jeesuksen syntymäjuhla
- **Pääsiäinen**
Jeesuksen kuolema ja
ylösnousemus

- **ISLAMILAISET JUHLAT**

- **Eid al-Fitr**
paastokauden päätösjuhla
- **Eid al-Adha**
pyhiinvaelluksen päätösjuhla

Pyhäinpäivä

- pyhäinpäivää vietetään syksyllä, lauantaina, joka on 31.10.– 6.11. välillä
- silloin muistellaan kuolleita läheisiä
- käydään hautausmailla
- viedään kynttilöitä haudoille
- nykyisin Suomessa juhlitaan myös Halloweeniä

RPBaiao / Shutterstock.com

JOULU

- Joulu on **Jeesuksen syntymän** juhla
- Kristillisen kalenterin mukaan **ajanlasku alkaa** Jeesuksen syntymästä
- Jeesus syntyi siis 2021 vuotta sitten
- Raamatun mukaan Jeesuksen äiti oli **Neitsyt Maria**, neitsyt tarkoittaa naista, joka ei ole ollut vielä miehen kanssa

Joulun ajan juhlia - ADVENTTI

- Joulun aika alkaa **adventtina**
- Adventti on latinan kieltä ja se tarkoittaa Herran tulemistä
- Adventti alkaa noin neljä viikkoa ennen joulua
- Adventtisunnuntait ovat **neljä sunnuntaita** ennen jouluaattoä, 24.12.
- Adventtina **valmistaudutaan jouluun** ja jokaisena sunnuntaina sytytetään uusi kynttilä – pimeän ajan suuri juhla alkaa

Joulun ajan juhlia – JOULUAATTO 24.12.

- Suomessa **jouluaatto, 24.12.** on joulun ajan suurin juhlapäivä
- Aatto tarkoittaa juhlapäivää edeltävää päivää, eli edellistä iltaa
- Jouluaaton aamu alkaa monessa perheessä **joulupuurolla**. Kattilallisessa riisipuuroa on yksi manteli. Se, joka saa mantelin, on seuraavana vuonna onnekas.

JOULUAATTO 24.12.

- Kello 12 on **joulurauhan julistus**. Joulurauha tarkoittaa, että joulun aikana ei huudeta, ei riidellä eikä tehdä mitään pahaa toiselle ihmiselle. Joulurauha julistetaan **Turusta**.
- Jouluaattona käydään **hautausmailla** ja sytytetään kynttilöitä kuolleille läheisille.
- Jouluaattona mennään myös **joulusaunaan** sekä **koristellaan joulukuusi**

JOULUAATTO

24.12.

- Aattoiltana **syödään** tavallisesti **kinkkua**. Lisäksi on esimerkiksi porkkanalaatikkoa, lanttulaatikkoa ja perunalaatikkoa. Syödään myös kalaa ja rosollia.
- Aatoniltana koteihin tulee myös **joulupukki, joka tuo lahjoja lapsille**.
- Joulupukki ei liity millään tavalla Jeesuksen syntymään, erilaiset juhlat ja tavat ovat sekaisin.

JOULUAATTO 24.12.

- **Joulupukki** asuu Lapissa, Korvatunturilla
- Hänellä on **poro** ja pieniä apulaisia, eli **tonttuja**
- Joulupukki ajaa reellä (reki) ja tuo lahjoja lapsille
- Kun pukki tulee, se kysyy: **”Onko täällä kilttejä lapsia?”**
- Joulupukille **lauletaan** joululauluja.

Joulun ajan juhlia - JOULUPÄIVÄ 25.12.

- Jouluyö on **Jeesuksen Kristuksen syntymisen yö**. Kristityt saivat enkelin viestin: "Tänään on teille syntynyt Vapahtaja."
- **Jouluyön messu** on tärkeä kirkkojuhla.
- Joulupäivä **vietetään** useimmiten **kotona**. Lapset leikkivät uusilla leluillaan ja ruokaa riittää vielä edelliseltä päivältä.

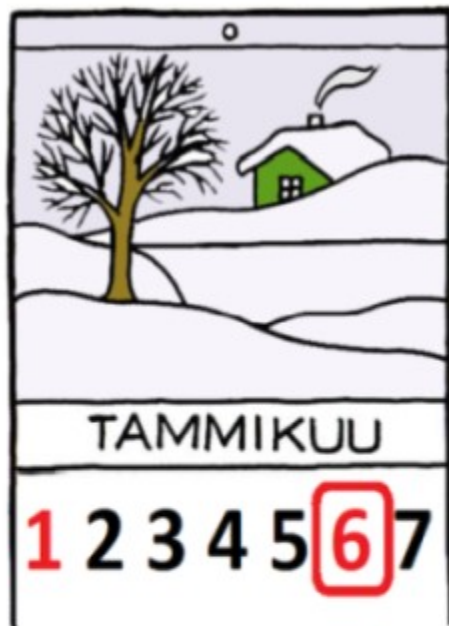
Joulun ajan juhlia - TAPANINPÄIVÄ 26.12.

- Tapaninpäivä, eli toinen joulupäivä on 26.12.
- Aikaisemmin tapaninpäivänä käytiin **hevosajelulla**
- Nykyisin tapaninpäivänä **käydään kylässä** sukulaisten tai ystävien luona.

Joulun ajan juhlia - LOPPIAINEN 6.1.

- Joulun jälkeen tulee uusivuosi. Monet ihmiset ovat lomalla loppiaiseen asti.
- **Loppiainen** on jouluaajan lopettamisen juhla, sen jälkeen **arki taas jatkuu**.
- **Loppiaisena** viedään joulukuusi pois.

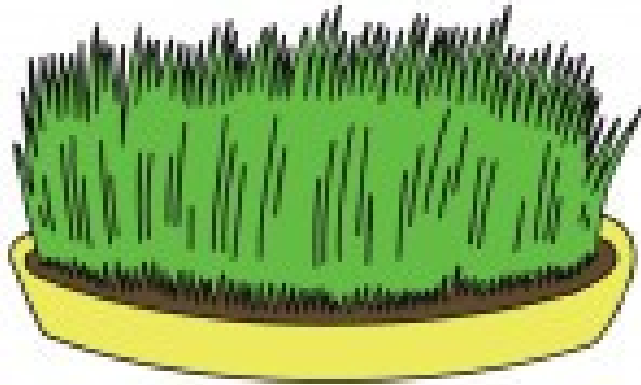
PÄÄSIÄINEN

- Joulukuoli Jeesuksen syntymän juhla talvella.
- Kevään pääsiäinen on **Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen juhla**
- Pääsiäinen on joka vuosi eri aikaan, mutta se on aina **maaliskuussa tai huhtikuussa**
- Pääsiäinen on myös sellainen juhla, jossa kristilliset ja vanhat tavat sekoittuvat. Kun joulun joulupukilla ei ole mitään tekemistä Jeesuksen kanssa, myöskään pääsiäispupu ei liity Jeesukseen.

rairuoho

mämmi

narsissi,
pääsiäistipu ja
pääsiäispupu

Pääsiäinen Suomessa

- Pääsiäisenä kotona kasvatetaan **rairuohoa** ja kotia koristavat värikkäät **pääsiäismunat**, **pääsiäispuput** ja **-tiput** sekä **narsissit** ja **pajunoksat**
- Pääsiäisenä syödään yleensä **lammasruokaa** ja jälkiruoaksi **mämmiä**

pääsiäismuna

pajunoksa

Pääsiäisen ajan juhlia - PALMUSUNNUNTAI

- **Palmusunnuntai** on 6. sunnuntai laskiaisen jälkeen ja viikko ennen pääsiäissunnuntaita.
- Palmusunnuntai aloittaa **hiljaisen viikon**, jolloin muistetaan Jeesuksen kärsimyksiä
- Palmusunnuntaina Jeesus ratsasti aasilla Jerusalemiin
- Suomessa palmusunnuntain viettoon kuuluu **virpominen**, lapset pukeutuvat noidiksi, heillä on värikkäät vitsat ja he sanovat:

*”Virvon varvon, tuoreeks terveeks,
tulevaks vuueks, vitsa sulle, palkka mulle”*

Virpomisen jälkeen noidat saavat suklaamunia ja karkkia palkaksi.

Pääsiäisen ajan juhlia - KIIRASTORSTAI

- **Kiirastorstai** on Jeesuksen viimeisen aterian muistopäivä
- Kiirastorstaina monet kristityt käyvät kirkossa ja ottavat **ehtoollisen**
- Ehtoollisella muistetaan **Jeesuksen viimeistä ateriaa**

Pääsiäisen ajan juhlia - PITKÄPERJANTAI

- **Pitkäperjantai** on kristillisessä maailmassa vuoden surullisin päivä, koska se on **Jeesuksen kuoleman päivä**
- Jeesus naulittiin ristille ja tapettiin
- Pitkäperjantaina on kirkkoissa jumalanpalvelus, mutta silloin ei soiteta musiikkia eikä kirkonkelloja

Pääsiäisen ajan juhlia - PÄÄSIÄISSUNNUNTAI

- Pääsiäissunnuntaina, eli kolmantena päivänä kuolemansa jälkeen **Jeesus nousee kuolleista**, tämän nimi on suomeksi **ylösnousemus**

Pääsiäisen ajan juhlia - HELATORSTAI

- **Helatorstai** on 40 päivää pääsiäisen jälkeen, se on Jeesuksen **taivaaseen astumisen päivä.**

Pääsiäisen ajan juhlia HELLUNTAI

- 50 päivää pääsiäisen jälkeen on **helluntai**, joka on pyhän hengen juhla ja **kristillisen kirkon syntymäpäivä**.
- **Pyhän hengen** symboli on valkoinen kyyhkynen.

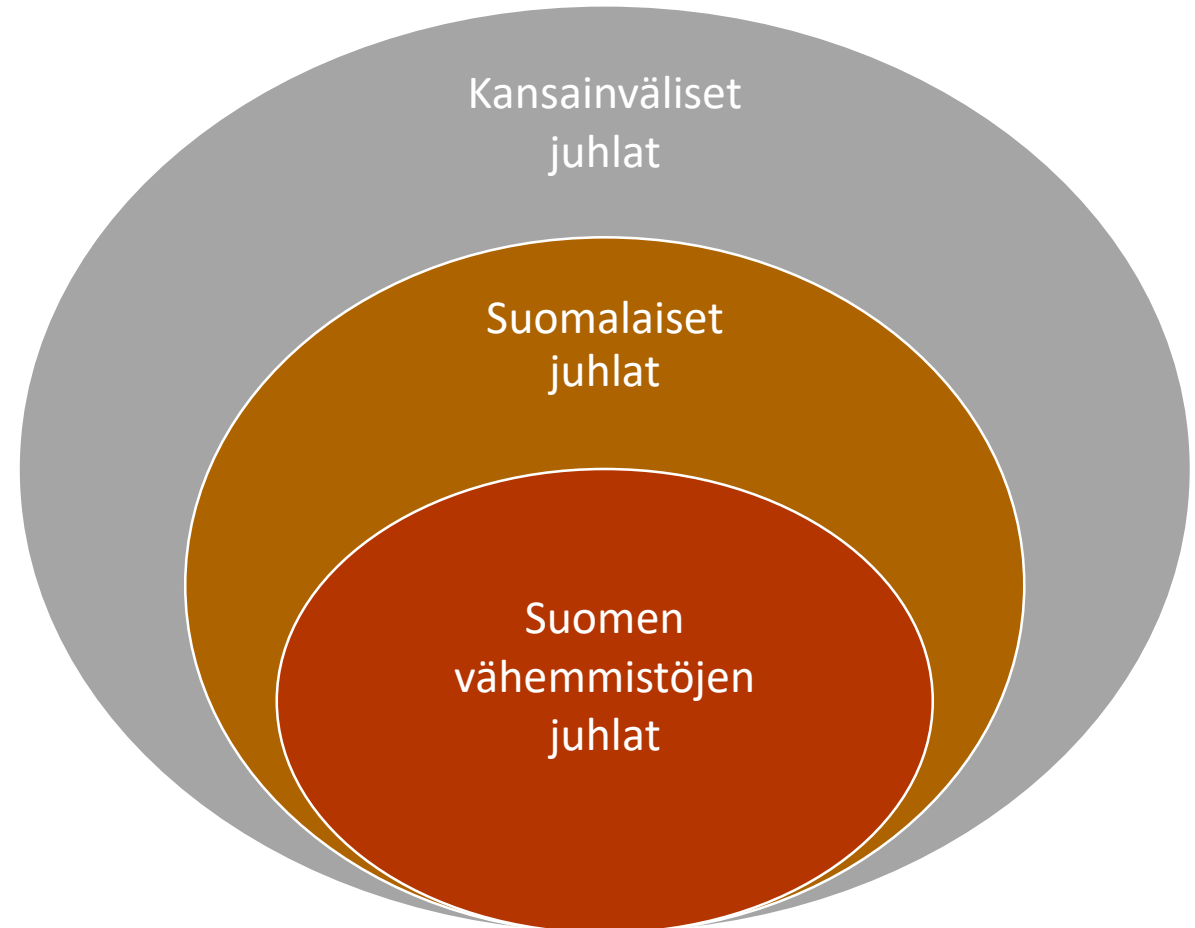

Historiaan
liittyvät juhlat

HISTORIALLISTEN JUHLIEN KOLME TASOA

- 1. Kansainväliset juhlat:**
juhlitaan monessa maassa
- 2. Suomalaiset juhlat:**
juhlitaan vain Suomessa
- 3. Suomen vähemmistöjen juhlat:** juhlitaan vain osassa Suomea

KANSAINVÄLISET JUHLAT 2/5 Kansainvälinen naistenpäivä 8.3.

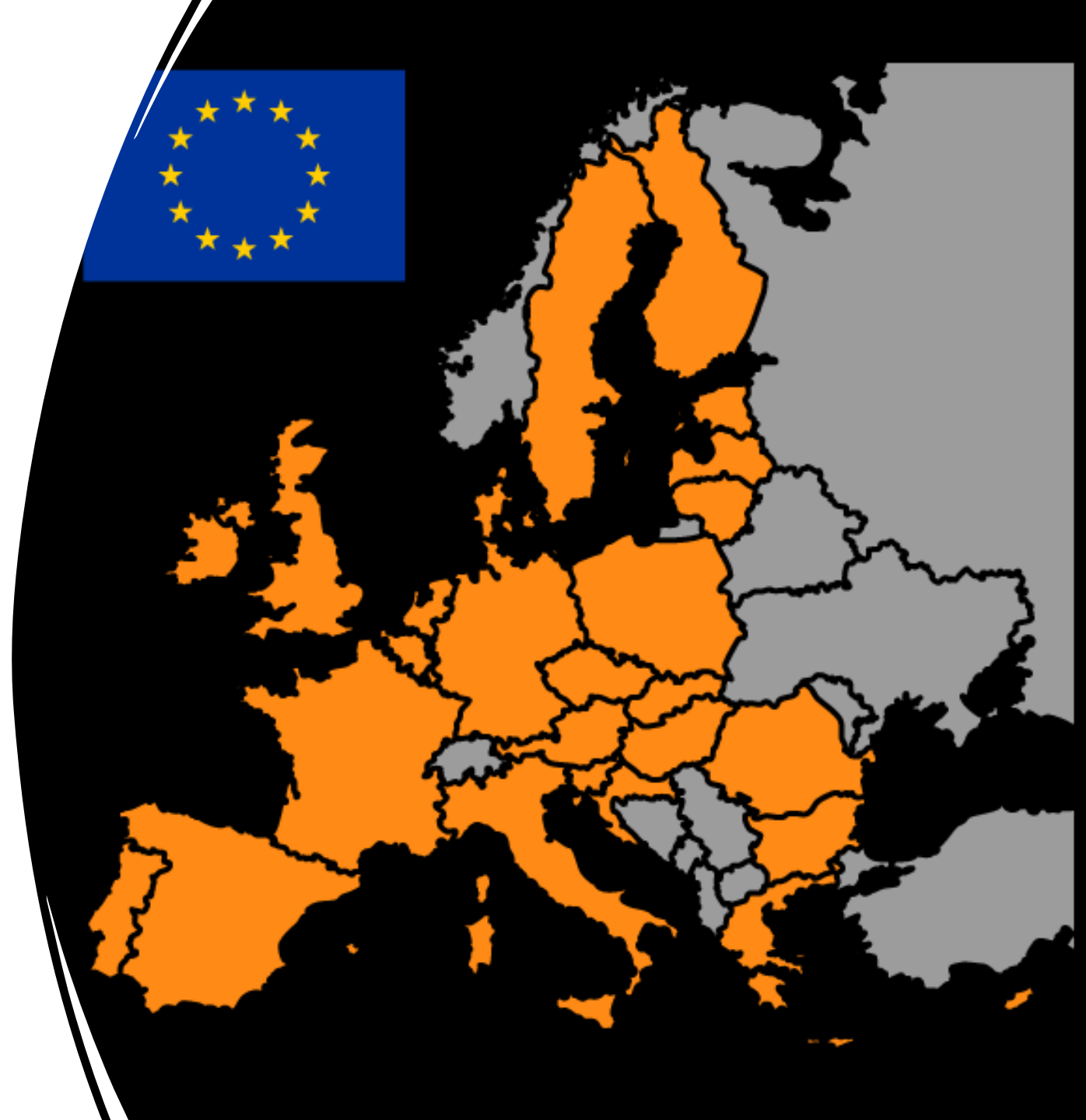
- **Kansainvälinen naistenpäivä** on virallinen juhlapäivä monessa maassa.
- Perinteen mukaan **miehet antavat kukkia** tai pieniä lahjoja äidille, vaimolle, tyttöystävälle, työkaverille.
- Juhlan tarkoitus on kertoa, että **miehet kunnioittavat naisia** ja osoittaa, että **naiset ovat yhtä tärkeitä** kuin miehetkin.

KANSAINVÄLISET JUHLAT 3/5 Eurooppa-päivä 9.5.

- Eurooppa-päivää vietetään 9.5. Euroopan unionin perustamisen kunniaksi.
- **Euroopan unionissa on yhteinen lippu ja yhteinen valuutta** (= raha, eli euro) ja siksi tätä juhlaa vietetään kaikissa Euroopan unionin (EU) **27:ssä jäsenvaltioissa.**

KANSAINVÄLISET JUHLAT 4/5

Yhdistyneiden kansakuntien päivä 24.10.

- Yhdistyneet kansakunnat, eli **YK** on maailmanlaajuinen järjestö, joka haluaa, että koko maailmassa olisi **rauhaa**, kaikkialla olisi **turvallista elää** ja kaikilla ihmisillä olisi samanlaiset **ihmisoikeudet**.
- YK:ssa on 193 maata, eli melkein kaikki maailman valtiot.
- YK perustettiin toisen maailman sodan jälkeen vuonna 1945, koska ihmiset eivät halunneet enää yhtään sotaa.

KANSAINVÄLISET JUHLAT 5/5

Lapsen oikeuksien päivä 20.11.

- Vuonna 1989 Yhdistyneet kansakunnat, eli **YK** teki kansainvälisen sopimuksen siitä, että **lapsilla täytyy olla samanlaiset oikeudet kaikissa maissa.**
- Sopimuksessa on esimerkiksi sellaisia asioita, että
  - **lapsilla on oikeus leikkimiseen,**
  - **lasten ei tarvitse mennä töihin,**
  - **lapsilla on oikeus käydä koulua.**
- Valitettavasti kaikissa maissa ei ole vielä näin.

SUOMALAISET JUHLAT 1/5

Kansallinen veteraanipäivä 27.4.

- **27.4.1945 on viimeinen päivä, kun Suomi oli sodassa**, se oli Lapin sodan päättymisen päivä.
- Suomessa vietetään kansallista veteraanipäivää kaikkien suomalaisten **sodassa taistelleiden sotilaiden kunniaksi**.
- Koska viimeisestä sodasta on jo kulunut 75 vuotta, sotaveteraaneja ei ole enää paljon elossa.

Kohtaus kolmen valtakunnan rajakivellä 27.4.1945. Wikipedia.

SUOMALAISET JUHLAT 2/5

J.V. Snellmanin ja suomalaisuuden päivä 12.5.

- **Johan Vilhelm Snellman** oli merkittävä suomalainen filosofi ja lehtimies.
- Hän oli **fennomaani**, se tarkoittaa, että hän halusi, että **suomen kielestä tulee virallinen kieli ja tieteen ja kirjallisuuden kieli**. Snellmanin aikaan tieteen ja kirjallisuuden kieli oli ruotsi ja myöhemmin venäjä.
- 12.5. on Snellmanin syntymäpäivä, päivä on Suomessa virallinen liputuspäivä.

J. Takanen: J. V. Snellmannin rintakuva. 1875. Kansallismuseo. FINNA.

SUOMALAISET JUHLAT 3/5

Kaatuneitten muistopäivä, toukokuun 3. sunnuntai

- Kaatuneitten muistopäivää vietetään niiden ihmisten muistoksi, jotka **kuolivat Suomen** alueella käydyissä **sodissa** tai sodissa, joissa oli mukana suomalaisia sotilaita.
- Kaatunut tarkoittaa ”sodassa kuollut sotilas”.
- Kaatuneitten muistopäivänä pidetään juhlia hautausmailla, joissa on sodissa **kuolleiden sotilaiden hautoja**.

SUOMALAISET JUHLAT 4/5

Puolustusvoimain lippujuhla 4.6.

- **Puolustusvoimain lippujuhlan päivää** vietetään Suomessa vuosittain 4. kesäkuuta, se on virallinen liputuspäivä.
- Lippujuhlapäivänä järjestetään **sotilasparaateja**, ja jaetaan **kunniamerkit** ja ylennetään ansioituneita sotilaita ja reserviläisiä.

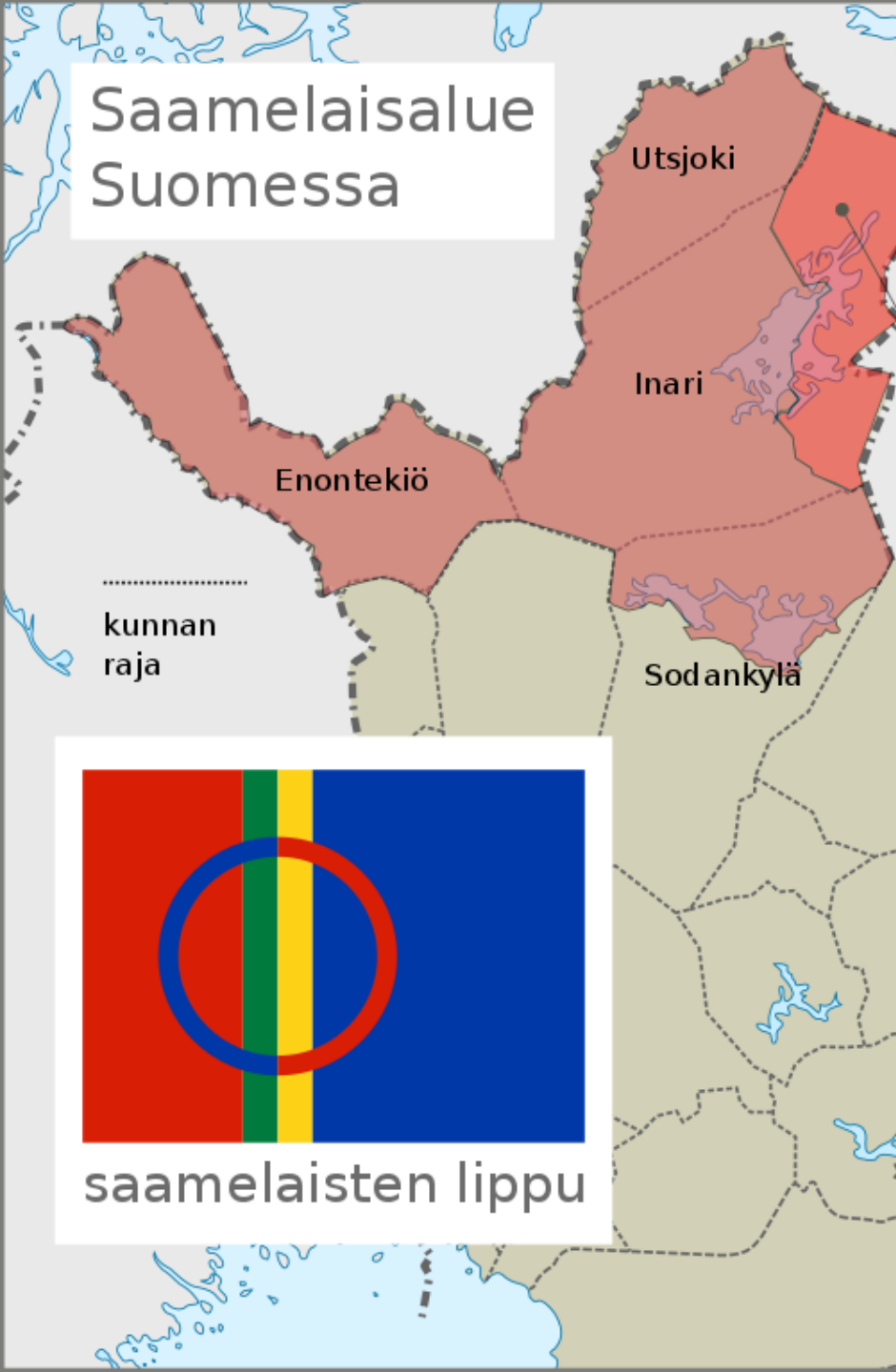
SUOMALAISET JUHLAT 5/5

Itsenäisyyspäivä 6.12.

- Itsenäisyyspäivänä juhlitaan sitä, että Suomesta on tullut **itsenäinen tasavalta**.
- Suomi itsenäistyi **6.12.1917**, eli se on nyt 102-vuotias valtio.
- Itsenäisyyspäivänä **presidentin linnassa** on suuri vastaanotto.

Saamelaisalue Suomessa

saamelaisten lippu

SUOMEN VÄHEMMISTÖJEN JUHLAT 1/4 Saamelaisten kansallispäivä 6.2.

- **Saamelaiset** ovat Suomessa asuva **alkuperäiskansa**.
- Alkuperäiskansa tarkoittaa sitä, että saamelaiset asuivat Suomen alueella jo ennen kuin suomalaiset tulivat tänne.
- Saamelaisia asuu myös Ruotsissa, Norjassa ja Venäjällä.
- He ovat kielellinen vähemmistö, eli saamelaисilla on oma kieli, **saame**.
- Saamelaisalue on Lapissa.
- Saamelaисilla on myös **oma lippu**.

SUOMEN VÄHEMMISTÖJEN JUHLAT

2/4

Romanien kansallispäivä 8.4.

- **Romanit** ovat monessa maassa elävä **etninen vähemmistö**.
- Romanit tulivat noin 700 vuotta sitten Eurooppaan Intiasta ja heitä on eniten Etelä-Euroopan maissa.
- **Suomessa** romaneja on noin **10 000**.
- Romaneja **syrjitään** melkein kaikkialla, myös Suomessa.
- Romaneiden elämä on parantunut paljon viimeisten 20 vuoden aikana, silti heillä on edelleen **vaikea saada töitä** tai päästä esimerkiksi yliopistoihin opiskelemaan.

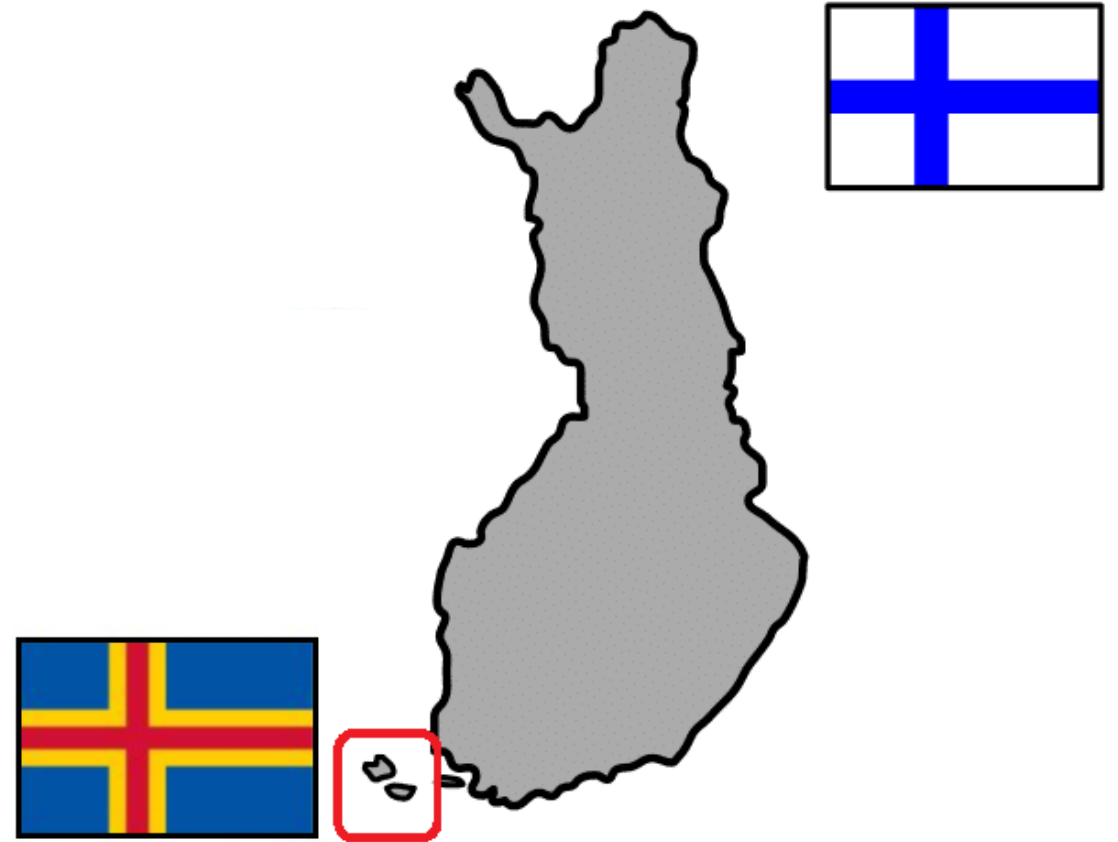
Allan Hagert vaimonsa kanssa. H. Heinonen 1971. Museovirasto. FINNA

SUOMEN VÄHEMMISTÖJEN JUHLAT 3/4 Ahvenanmaan itsehallintopäivä 9.6.

- **Ahvenanmaa**, eli Åland, on Turun lähellä sijaitseva **saariryhmä**.
- Ahvenanmaa kuuluu Suomelle, mutta sillä on **itsehallinto**.
- Itsehallinto tarkoittaa, että Ahvenanmaalla on **oma parlamentti ja oma lippu**. Ahvenanmaalla on aina yksi edustaja Suomen eduskunnassa.
- Ahvenanmaan virallinen kieli on **ruotsi**.

SUOMEN VÄHEMMISTÖJEN JUHLAT 4/4

Ruotsalaisuuden päivä 6.11.

- Ruotsalaisuuden päivä on ruotsiksi **Svenska dagen**.
- Päivä juhlistaa **suomenruotsalaisten oikeutta käyttää ruotsin kieltä Suomessa**.
- Suomi on **kaksikielinen maa**, jossa voi asioida joko suomeksi tai ruotsiksi. Se tarkoittaa, että kaikki lääkärit ja viranomaiset osaavat sekä suomea että ruotsia.
- Koulussa suomenkieliset opiskelevat ruotsia ja ruotsinkieliset suomea.

PUHUTKO RUOTSIA? – PRATAR DU SVENSKA?

- Mitä kuuluu? – **Hur mår du?**
- Huomenta! – **God morgon!**
- Kiitos! – **Tack!**
- Ole hyvä! – **Var så god.**
- Tervetuloa! – **Välkommen!**
- En puhu ruotsia. – **Jag talar inte svenska.**

Perhejuhlat

Uusi vauva

- Kun uusi vauva syntyy, perheessä järjestetään juhla, jossa **vauva saa nimen**.
- Suomessa vauvat saavat nimen noin 2 kuukautta vanhana, usein nimestä päätetään vasta, kun vauva on jo syntynyt.
- Jos juhlan pitää pappi ja vauva liitetään samalla luterilaiseen kirkkoon, lapsi kastetaan ja juhlan nimi on **kastejuhla tai ristiäiset**. Hän saa myös kummivanhempia.
- Jos perhe ei halua liittää lasta kirkkoon, kotona voi järjestää **nimiäiset** ilman pappia.

Syntymäpäivät, synttärit

- Lapsille järjestetään **joka vuosi synttärjuhlat**. Lapsen kaverit kutsutaan kotiin tai johonkin toiseen paikkaan juhlimaan.
- Syntymäpäiväsankari saa **syntymäpäiväkakun**, jossa on niin monta kynttilää, kuinka monta vuotta lapsi täyttää. Lapset saavat myös lahjoja.
- Aikuiset pitävät syntymäpäiväjuhlia kun he täyttävät 25 vuotta, 50 vuotta, 75 vuotta ja 100 vuotta.

Nimipäivä

- **Nimipäivät** nähdään kalenterista.
- Esimerkiksi 11. tammikuuta on **Karin nimipäivä**. Silloin Kari-nimisiä onnitellaan työpaikoilla ja sosiaalisessa mediassa.

la 9. tammikuuta

koko päivä

Veijo, Veikka, Veikko, Veli

su 10. tammikuuta

koko päivä

Nyyrikki

ma 11. tammikuuta

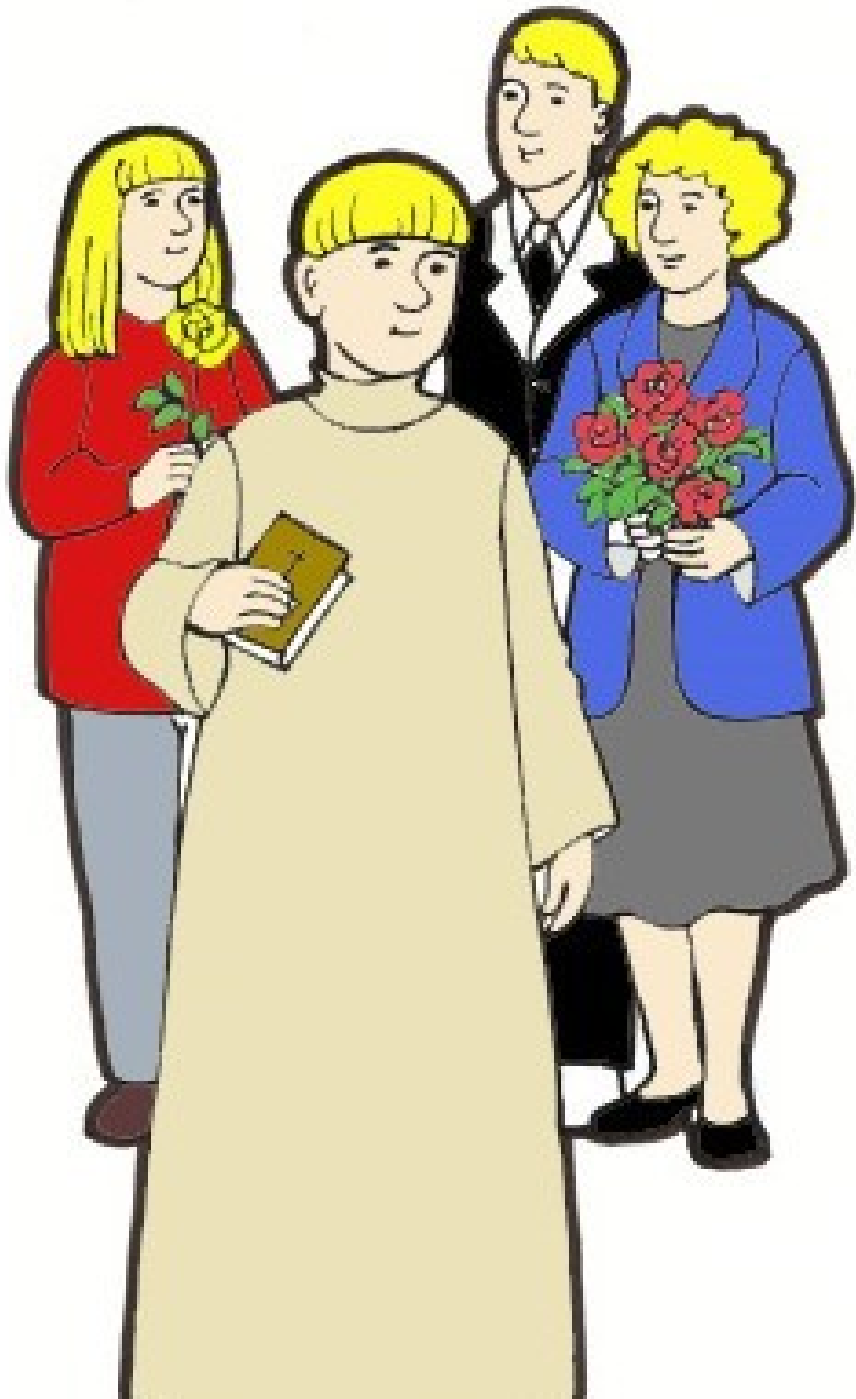
koko päivä

Kari, Karri

ti 12. tammikuuta

koko päivä

Toini

Rippijuhlat

- Jos nuori kuuluu luterilaiseen kirkkoon, **hänestä tulee aikuinen**, kun hän täyttää 15 vuotta. Silloin pitää käydä rippikoulu, eli opiskella luterilaisen uskonnon perusasiat.
- Rippikoulun käyneet nuoret voivat olla kummivanhempia.
- **Rippikoulu** on Suomessa yleensä kesäleiri, jonka jälkeen pidetään rippijuhlat.

Lakkiaiset

- **Lukion jälkeen** nuoret kirjoittavat ylioppilaksi. He ovat silloin noin 18-vuotiaita. Kun kokeet ovat ohi, nuoret saavat **valkoiset lakit**.
- Koulussa ja kotona pidetään lakkiaiset.
- Suomalaiset käyttävät ylioppilaslakkejaan aina vappua koko elämänsä ajan.

Kihlajaiset

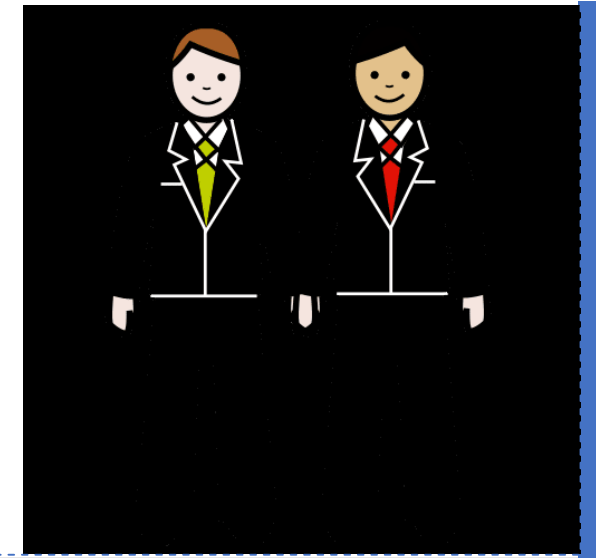

- Suomessa ei tarvitse pyytää lupaa vanhemmilta, **kun haluaa mennä naimisiin.**
- Jos haluaa **kosia**, eli pyytää toista naimisiin, vain kysytään ja annetaan sormus.
- Juhlan nimi on **kihlajaiset.**

Häät

- Kun **pari menee naimisiin**, pidetään häät.
- Joskus häät ovat isot ja on paljon vieraita, joskus ihan pienet.
- **Morsian** on yleensä valkoisessa mekossa ja **sulhanen** mustassa puvussa.
- Suomessa myös kaksi naista tai kaksi miestä voivat mennä naimisiin keskenään.

Hautajaiset

- Kun ihminen **kuolee**, hänelle pidetään hautajaiset. Hautajaisiin kutsutaan paljon sukulaisia, tuttavita ja entisiä työkavereita.
- Hautajaisiin **pukeudutaan aina mustiin** vaatteisiin.
- **Arkkua** kantaa miessukulaisia.
- Nykyisin vainajat yleensä poltetaan ja **urna** laitetaan maahan.

